# ชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพโดยผสมผสานเทคโนโลยีเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้โดยใช้ศิลปะเป็นฐานที่ส่งเสริมความสามารถในการสร้างสรรค์นวัตกรรมของนักเรียนระดับประถมศึกษา*

# Professional Learning Community Blended Technologies To Enhance The Competency Of Learning Management By Art Based Education And Improve The Skills Of Creative Innovation Creation For Elementary Students

| | | |
|---|---|---|
| Received: | *April* | *19, 2019* |
| Revised: | *July* | *3, 2019* |
| Accepted: | *July* | *4, 2019* |

สุวิมล สพฤกษ์ศรี (Suwimon Saphuksri)**
มาเรียม นิลพันธุ์ (Maream Nillapun)***

**บทคัดย่อ**

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1)พัฒนาและหาคุณภาพของชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพโดยผสมผสานเทคโนโลยีเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้โดยใช้ศิลปะเป็นฐานที่ส่งเสริมความสามารถในการสร้างสรรค์นวัตกรรมของนักเรียนระดับประถมศึกษา 2) ศึกษาประสิทธิผลของชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพโดยผสมผสานเทคโนโลยีเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้โดยใช้ศิลปะเป็นฐานที่ส่งเสริมความสามารถในการสร้างสรรค์นวัตกรรมของนักเรียนระดับประถมศึกษา วิธีดำเนินการวิจัยในลักษณะของการวิจัยและพัฒนาโดยใช้ระเบียบวิธีการวิจัยแบบผสมผสานวิธี ที่มีลักษณะเป็นแบบแผนเชิงผสมผสานแบบรองรับภายใน (The Embeded Design) กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศิลปากร (ปฐมวัยและประถมศึกษา) ระดับประถมศึกษา จำนวน 12 คน และนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศิลปากร (ปฐมวัยและประถมศึกษา) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน 216 คน ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัยเริ่มทำการวิจัยในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐานโดยใช้การทดสอบค่าที (t-test) แบบ Dependent ผลการวิจัยมีดังต่อไปนี้

---

*บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของดุษฎีนิพนธ์ระดับปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา จากบัณฑิตวิทยาลัย

**นักศึกษาระดับปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชา หลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร e – mail : saphuksri_s@silpakorn.edu โทร 090-546-9549

The author is a Ph.D. of the Requirements for the Degree Doctor of Philosophy Program in Curriculum and Instruction Department of Curriculum and Instruction Graduate School, Silpakorn University is granted FY2018 . e – mail : saphuksri_s@silpakorn.edu Phone :090-546-9549

***ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

Asst.Prof.Ph.D. in Faculty of Education of Silpakorn University is advisor.

1. รูปแบบชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพฯ ที่พัฒนามีชื่อว่า “IDEA Model” ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 การสร้างแรงบันดาลใจ (Inspiration : I) ขั้นที่ 2 การกำหนดเป้าหมาย (Destination : D) ขั้นที่ 3 การเสริมสร้างพลังการสอน (Empowering : E) ขั้นที่ 4 การทบทวนและปรับปรุงพัฒนา (Action : A) ทั้งนี้รูปแบบที่พัฒนาขึ้นมีการให้คำแนะนำช่วยเหลือ (Coaching)การเป็นผู้ดูแลให้คำปรึกษา (Mentoring) การสะท้อนผลแลกเปลี่ยนความคิดเห็น (Reflection) การพัฒนาการจัดการเรียนรู้ (Evolution) ผ่านเทคโนโลยีในกระบวนการชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพฯ อย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ จึงทำให้รูปแบบประสบความสำเร็จรูปแบบมีประสิทธิภาพเท่ากับ 85.56/86.67

2. ประสิทธิผลของรูปแบบ พบว่า 1) หลังการพัฒนาชุมชนชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพฯครูมีผลการถอดบทเรียนความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ศิลปะเป็นฐานและชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพครูหลังเข้าร่วมสูงกว่าก่อนเข้าร่วมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) ครูมีพัฒนาการในการจัดการเรียนรู้โดยใช้ศิลปะเป็นฐานที่ส่งเสริมความสามารถในการสร้างสรรค์นวัตกรรม โดยใช้แบบประเมินสมรรถนะการจัดการเรียนรู้โดยใช้ศิลปะเป็นฐาน โดยการโค้ชโดยผู้เชี่ยวชาญ (Expert Coaching) และการโค้ชแบบเพื่อนร่วมวิชาชีพ (Peer Coaching) และการโค้ชโดยผู้บริหาร (Executive Coaching) ผู้รับการโค้ชมีพัฒนาการในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ดังกล่าวสูงขึ้น 3) ผลการศึกษาความคิดเห็นของครู มีระดับความคิดเห็นโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านองค์ประกอบของรูปแบบ 4) ผลการประเมินทักษะการสร้างนวัตกรรมของผู้เรียนโดยภาพรวม คะแนนเฉลี่ยประเมินความสามารถหลังเรียนครั้งที่ 1 –4 มีพัฒนาการสูงขึ้นตามลำดับ 5) ผู้เรียนมีความคิดเห็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการวัดและประเมินผล

**คำสำคัญ :** ชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพครูโดยผสมผสานเทคโนโลยี,สมรรถนะการจัดการเรียนรู้โดยใช้ศิลปะเป็นฐาน, ความสามารถในการสร้างสรรค์นวัตกรรม

## Abstract

The research aimed to 1) develop and find a quality of professional learning community blended technologies to enhance the competency of learning management by art based education and improve the skills of creative innovation creation for elementary students 2) study an effectiveness of professional learning community blended technologies to enhance the competency of learning management by art based education and improve the skills of creative innovation creation for elementary students. The design of this research was Research and Development : R&D with Mixed Methods Research (The Embeded Design).The samples were 12 teachers and 216 students from Grade $1^{st}$ – $6^{th}$ at The Demonstration School of Silpakorn University (Early Childhood and Elementary) who were studying in the first semester of 2561 academic year. A duration in this research was in the first semester of 2561 academic year. Data analysis used for basic statistic were Mean, Standard Deviation, t-test (Dependent).

The research yielded the following results:

1) The Model developed in this research is called “IDEA Model.” It comprised 6 components 1.rationales, 2.objective, 3.operational process with 4 steps : 1) Inspiration : I, 2) Destination : D, 3) Empowering : E, 4) Action: A, 4.measurement and evaluation, 5.conditions of practical usage, 6.Support system. The efficiency of this model was 85.56/86.67.

2) The effectiveness of model was found that 1) after participating the professional learning community, the teachers’ understanding of Art based Learning and the professional learning community is higher than before in the .05 level of statistical significance 2) the teachers could develop the learning management thru Art based Learning that enhanced an ability of creation for innovations thru the evaluation of Art based learning by Expert Coaching, Peer Coaching, and Executive Coaching was higher 3)the result from teachers’ opinion was in High level. Considering to each topic found that the highest average scores was on a pattern organization, a result of pattern’s usage, and an application respectively. 4)the result of overall students’ innovation evaluation after studying was higher respectively. 5the students’ satisfaction was in High level, and the highest average score was on the evaluation, learning activities, learning atmosphere.

**Keywords**: A professional learning community blended technologies, A competency of learning management for Art based Learning, A competency of innovation creation

**ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา**

การพัฒนาคุณภาพของครูเพื่อนำไปสู่การพัฒนาผู้เรียนให้เท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในปัจจุบัน โดยชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพเป็นหนึ่งในกระบวนการพัฒนาวิชาชีพของผู้สอน ที่จะช่วยให้เกิดการรวมตัวกันเรียนรู้ของกลุ่มครู และมีบรรยากาศในการเรียนรู้ที่มีความเป็นกัลยาณมิตรและพึ่งพาอาศัยกัน จนเกิดเป็นวงจรการเรียนรู้และพัฒนาตนเองของครูอย่างต่อเนื่อง มุ่งสร้างวัฒนธรรมร่วมกัน เกิดความจริงใจของสมาชิก ซึ่งมีเป้าหมายสำคัญร่วมกันคือการพัฒนาองค์กรให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ และพัฒนานักเรียนให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อที่ว่าทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมที่กำลังเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ซึ่งเต็มไปด้วยปัญหานานาประการ จึงมีความจำเป็นต้องพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะในศตวรรษที่ 21 อีกทั้ง Sue Z.Beers (2011) กล่าวถึง ทักษะในศตวรรษที่ 21 ที่ผู้สอนต้องพัฒนาให้ผู้เรียนเกิด ผู้เรียนต้องมีความคิดสร้างสรรค์ ในการแก้ปัญหา ให้ความร่วมมือทำงานร่วมกันได้ทั้งที่โรงเรียนและที่บ้าน

เมื่อพิจารณาถึงมหาวิทยาลัยศิลปากร คณะศึกษาศาสตร์ และโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศิลปากร (ปฐมวัยและประถมศึกษา) มีปรัชญา ปณิธาน และวิสัยทัศน์ในการบริหารงานที่สอดคล้องกันคือ มหาวิทยาลัยศิลปากรมี วิสัยทัศน์ คือ“ศิลปากรเป็นมหาวิทยาลัยชั้นนำแห่งการสร้างสรรค์”นอกจากนี้ โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศิลปากร (ปฐมวัยและประถมศึกษา) เป็นหน่วยงานหนึ่งของคณะศึกษาศาสตร์ มีเอกลักษณ์ของโรงเรียนคือ โรงเรียนแห่งความสุขและสร้างสรรค์ และจากข้อมูลของการพัฒนาวิชาชีพและการจัดการความรู้ในแต่ละกลุ่มสาระในภาคเรียนที่ผ่านมา พบว่า อาจารย์ของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศิลปากร (ปฐมวัยและประถมศึกษา) มีการออกแบบการเรียนรู้และการจัดการเรียนรู้โดยจัดตามกระบวนการที่หลากหลายสามารถพัฒนาผู้เรียนได้ มีการจัดการเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติ (Active Learning) สามารถเป็นตัวอย่างที่ดี (Best Practice) ให้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆได้ แต่ยังเป็นลักษณะที่ยังไม่เป็นรูปธรรมควรเพิ่มความชัดเจนของการออกแบบการเรียนรู้ดังกล่าว รวมถึงควรเพิ่มเติมการจัดการความรู้ ในกลุ่มสาระของตนเองเพื่อแลกเปลี่ยนแนวทางการจัดการเรียนรู้ และเมื่อพิจารณาถึงผลงานของนักเรียนนั้นควร เพิ่มเติมให้สะท้อนปรัชญา วิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัยศิลปากร ของคณะศึกษาศาสตร์ และของโรงเรียนสาธิตฯ การที่จะพัฒนาให้ผู้เรียนมีความสามารถหรือมีทักษะในศตวรรษที่ 21 และสะท้อนกับ อัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัย คณะศึกษาศาสตร์ และโรงเรียนนั้น ต้องมีการสร้างชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ เพื่อให้ครูได้รับการพัฒนาและส่งผลไปยังนักเรียน

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น การที่จะพัฒนาทั้งผู้สอนและผู้เรียนให้ประสบผลสำเร็จ นั่นคือ การพัฒนาผู้สอนผ่านกระบวนการชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพครู ในลำดับแรก ครู ต้องเปลี่ยนบทบาทของตนเอง เป็นผู้อำนวยความสะดวก (Facilitator) มากกว่าผู้สอน เพื่อให้ผู้เรียนมีความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง ลักษณะของการเรียนรู้แบบร่วมมือหรือกลุ่มเครือข่ายจึงเป็นกระบวนการที่คาดหวังว่าจะทำให้เกิด ชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ (Professional learning community : PLC) เพื่อพัฒนาผู้สอนให้สามารถพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุเป้าหมายของการศึกษาได้ ประเทศในกลุ่มอาเซียน อาทิ ประเทศสิงคโปร์ให้ความสำคัญกับการพัฒนาครู เพราะเชื่อมั่นว่า คุณภาพของครูจะส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียน (Educa,2012)

การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 นั้นการใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือหนึ่งที่จำเป็นในการช่วยครูและนักเรียนในการเรียนรู้ได้เป็นอย่างดี แนะนำให้มีการใช้เทคโนโลยี บูรณาการในการจัดการเรียนการสอน เนื่องจากการใช้เทคโนโลยีมีความต่อเนื่องและทำให้เกิดการเรียนรู้ได้ตลอดเวลา (Sue,2011) เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้กลายเป็นเครื่องมือที่องค์กรใช้ในการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ปัจจุบันเทคโนโลยีที่นำมาประยุกต์ใช้กับการจัดการความรู้มีความหลากหลายและได้รับการพัฒนามากขึ้นตามความก้าวหน้าของเทคโนโลยี การจัดการความรู้จำเป็นต้องอาศัยเทคโนโลยีหลายประเภทด้วยกัน ดังนั้นการทำความเข้าใจกับการนำเทคโนโลยีมาผสมผสานกับชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ จึงเป็นประโยชน์อีกประการหนึ่งของเทคโนโลยี อันจะก่อให้เกิดการพัฒนาชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพนอกจากนั้น (Sue,2011) เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือช่วยให้ทำความเข้าใจและจัดการข้อมูลการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพครู วิธีการที่จะช่วยให้กระบวนการเรียนรู้วิชาชีพครูพัฒนาได้อย่างต่อเนื่องและสอดคล้องกับทักษะในศตวรรษที่ 21 นั่นคือ การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพครู ดังที่กล่าวมาข้างต้น โดยผู้วิจัยใช้เทคโนโลยีมาช่วยสนับสนุนให้ชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพครูมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยใช้ ผลิตภัณฑ์จาก Google อาทิ Google form จดหมาย

อิเล็กทรอนิกส์ (E-mail) การใช้ QR Code อำนวยความสะดวกในการเข้าถึงสื่อต่างๆ หรือ ข้อมูลของครู การใช้ Youtube สื่อสังคมออนไลน์ (Line, Facebook) ทั้งนี้เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและทำให้งานวิจัยประสบผลสำเร็จ จึงมีการผสมผสานเทคโนโลยี กับการพัฒนาชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพครู

จากข้อมูลข้างต้นที่กล่าวถึงสภาพปัจจุบันที่พบในการจัดการเรียนรู้การใช้ศิลปะเป็นฐานในการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนมีความสามารถในการสร้างสรรค์นวัตกรรม รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบใช้ศิลปะเป็นฐานสามารถจัดการเรียนรู้ได้ในทุกระดับชั้น โดยศิลปะในที่นี้หมายรวมไปถึง ศิลปะ ดนตรี การเขียน การแสดงต่างๆ ซึ่งจากการเรียนโดยใช้ศิลปะเป็นฐานนั้นทำให้เกิดส่งผลให้มนุษย์เกิดจินตนาการ มีความคิดสร้างสรรค์ สร้างนวัตกรรมใหม่ๆ และบำบัดจิตใจได้ สอดคล้องกับ Robin (2004) กล่าวว่า ในการจัดการเรียนรู้โดยใช้ศิลปะเป็นฐานโดยผ่านโรงเรียน รูปแบบรวมถึงกิจกรรม หลักสูตรจัดการเรียนรู้โดยใช้ศิลปะเป็นฐาน และสรุปความรู้ทั้งหมด กิจกรรมทั้งหมดเน้นที่ผลงานของนักเรียน หลักสูตรของโรงเรียนจะเพิ่มการสอนศิลปะ และการบูรณาการเนื้อหารูปแบบการสอนเป็นการนำกิจกรรมในห้องเรียนเพื่อให้เกิดการทำงานร่วมกันของนักเรียนและครู โดยให้เกิด ศิลปินในห้องเรียน โดยครูมีหน้าที่ในการวางแผน และนำบทเรียนแบบใช้ศิลปะเป็นฐานมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนการจัดการศึกษาในปัจจุบันควรพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะ การสร้างสรรค์และนวัตกรรม เตรียมผู้เรียนไปสู่สังคมในอนาคตอย่างมีคุณภาพ

นอกจากนี้จากการศึกษาเอกสารและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ การพัฒนาวิชาชีพและการผสมผสานเทคโนโลยี พบว่า Valleri (2015) ได้ทำการศึกษา เรื่อง การใช้ชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพแบบออนไลน์ เพื่อพัฒนาบทเรียนในคณิตศาสตร์ระดับมหาวิทยาลัย มีการนำ PLC ไปใช้ในระบบการศึกษาจำนวนมากที่ประสบความสำเร็จ PLC นำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน ประกอบด้วย ชุมชนที่ประกอบไปด้วยผู้เชี่ยวชาญและการเผยแพร่งานวิจัย การใช้ชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพแบบออนไลน์มีวัตถุประสงค์เดียวกันกับการสื่อสารแบบต่อหน้า การใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เป็นเครื่องมือ ในการแบ่งปันประสบการณ์ แนวความคิดการสอนคณิตศาสตร์ เป็นความท้าทายที่จะทำให้เนื้อหา สาระวิชา มีความแตกต่าง ช่วยเปิดกว้างขยายวิสัยทัศน์ของคณะไปสู่สภาพแวดล้อมนักเรียนเป็นศูนย์กลางจัดให้สำหรับการพัฒนาต่อไปเรื่อยๆ บางสิ่งที่จำเป็นสำหรับการรวมเทคโนโลยีและเปลี่ยนมุมมองการนำเสนอใหม่ จากผลัก เป็น การดึง แทน สอดคล้องกับ Heather (2016) ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง การสร้างชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพให้กับครูมือใหม่ ผลการวิจัย พบว่า 1.นำกระบวนการขั้นตอนในชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพของ DuFour, & Eaker (2008) มาใช้ผู้เข้าร่วม PLC มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันเกิดชุมชนกาเรียนรู้วิชาชีพ 2.เกิดความร่วมมือที่ดีต่อกันในชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ 3.เกิดการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างนักศึกษาฝึกสอนและครูพี่เลี้ยง Ming Lai (2016) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง ความสามารถของแฟ้มสะสมผลงานทางการสอนแบบดิจิตอลสำหรับการสร้างชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพสำหรับการศึกษาระดับอุดมศึกษา ผลการวิจัย 1.ครูที่ใช้ DTPs สำหรับผลประโยชน์ส่วนตนและส่วนรวม พวกเขาใช้สำหรับการตอบกลับและพัฒนา เพื่อสร้างชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพครู 2.ครูพบว่ามันเป็นส่วนเชื่อมโยงที่สำคัญกับการเรียนรู้ของนักเรียนเป็นหัวใจของการสอนแบบแฟ้มสะสมงาน 3.ครูมาเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนา DTPs จะทำให้มีประสบการณ์ร่วมกัน 4.ครูพบว่าเทคนิคการสนับสนุน การส่งเสริม มีความสำคัญ การพบกับเทคนิคที่หลากหลายขณะที่ใช้ Mahara แพลทฟอร์ม ในการพัฒนา DTPs 5.ครูตอบสนองเกี่ยวกับความตึงเครียดเกี่ยวกับ

การแสดงผลงานแล้ว ต้องพัฒนา โปรไฟล์ของตนเอง ความสมดุลระหว่างสองสิ่งที่ถูกคิดว่าสำคัญ 6.ครูจัด DTPs ให้อยู่ภายใต้ความเชื่อของการเรียนและการสอนของพวกเขา

จากการศึกษาเอกสาร และงานวิจัยต่างๆ พบว่า กระบวนการหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะการเรียนรู้ให้บรรลุผล สามารถสร้างสรรค์นวัตกรรมได้ สิ่งที่สำคัญ คือ การพัฒนาผู้สอนให้สามารถร่วมกันออกแบบรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้ศิลปะเป็นฐานและเน้นเทคโนโลยีเพื่อให้โรงเรียนมีนวัตกรรมหรือรูปแบบการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนที่สะท้อนปรัชญา วิสัยทัศน์ และอัตลักษณ์ของโรงเรียน และจากการศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง พบว่า การที่จะพัฒนานักเรียนให้ดีได้นั้น สิ่งสำคัญ คือ การพัฒนาผู้สอนให้มีสมรรถนะในการจัดการเรียนการสอน ให้ผู้เรียนมีความสามารถในการสร้างสรรค์นวัตกรรมได้ทางผู้วิจัยจึงมีความเห็นว่าควรพัฒนาผู้สอนโดยใช้ ชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพโดยผสมผสานเทคโนโลยีเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้โดยใช้ศิลปะเป็นฐาน ที่ส่งเสริมความสามารถในการสร้างสรรค์นวัตกรรมของนักเรียนระดับประถมศึกษา

**วัตถุประสงค์การวิจัย**

1. เพื่อพัฒนาและหาคุณภาพของชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพโดยผสมผสานเทคโนโลยีเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้โดยใช้ศิลปะเป็นฐานที่ส่งเสริมความสามารถในการสร้างสรรค์นวัตกรรมของนักเรียนระดับประถมศึกษา
2. เพื่อศึกษาประสิทธิผลของชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพโดยผสมผสานเทคโนโลยีเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้โดยใช้ศิลปะเป็นฐานที่ส่งเสริมความสามารถในการสร้างสรรค์นวัตกรรมของนักเรียนระดับ

**กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย**

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย ครูโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศิลปากร (ปฐมวัยและประถมศึกษา) ระดับประถมศึกษา จำนวน 12 คน ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) และนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศิลปากร (ปฐมวัยและประถมศึกษา) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน 216 คน ที่กำลังศึกษาในภาคการศึกษาต้นปีการศึกษา 2561

**ตัวแปรที่ศึกษาในการวิจัยครั้งนี้** ประกอบด้วย

1) ตัวแปรต้น ได้แก่ ชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพโดยผสมผสานเทคโนโลยีเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้โดยใช้ศิลปะเป็นฐานส่งเสริมความสามารถในการสร้างสรรค์นวัตกรรม

2) ตัวแปรกลาง ได้แก่ ความคิดสร้างสรรค์ของครูและนักเรียน

3) ตัวแปรตาม ได้แก่

3.1) ตัวแปรตามที่เกิดกับครู ดังนี้ 1) ความสามารถในการสรุปองค์ความรู้ 2) ความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้ศิลปะเป็นฐาน 3) ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ 4) ความคิดเห็นของครู

3.2) ตัวแปรตามที่เกิดกับนักเรียน ดังนี้ 1) ความสามารถในการสร้างสรรค์นวัตกรรม 2) ความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ศิลปะเป็นฐานที่ส่งเสริมความสามารถในการสร้างสรรค์นวัตกรรม

**ระยะเวลาดำเนินการวิจัย**

เริ่มทำการวิจัยในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 ระหว่างวันที่ 17 พฤษภาคม 2561– 30 กันยายน 2561 ระยะเวลา 4 เดือน 17 วัน

**เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย**

1) เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ คู่มือการใช้ชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพโดยผสมผสานเทคโนโลยีเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้โดยใช้ศิลปะเป็นฐานที่ส่งเสริมความสามารถในการสร้างสรรค์นวัตกรรมของนักเรียนระดับประถมศึกษาและ แผนการพัฒนาวิชาชีพและปฏิทินการพัฒนาวิชาชีพ

2) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย สำหรับผู้สอน จำนวน 4 ฉบับ ดังนี้ ฉบับที่ 1 แบบสรุปการถอดบทเรียนความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ และการจัดการเรียนรู้โดยใช้ศิลปะเป็นฐาน ฉบับที่ 2 แบบประเมินสมรรถนะการจัดการเรียนรู้โดยใช้ศิลปะเป็นฐา**น** ฉบับที่ 3 แบบบันทึกพัฒนาการของครูผู้รับการพัฒนาวิชาชีพ (Reflective Journal) ฉบับที่4 แบบสอบถามความคิดเห็นของครูสำหรับนักเรียน จำนวน 2 ฉบับ ดังนี้ ฉบับที่ 1 แบบประเมินความสามารถในการสร้างสรรค์นวัตกรรม ฉบับที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เรียน

**วิธีดำเนินการวิจัย**

**ขั้นตอนที่ 1 การวิจัย (Research : $R_1$) ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน (Analysis : A)** เป็นการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานความต้องการจำเป็นที่เกี่ยวข้อง หลักการแนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อการสังเคราะห์ร่างรูปแบบชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ

**ขั้นตอนที่2 การพัฒนา(Development:$D_1$)ออกแบบและพัฒนา (Design and Development : D&D)** เป็นการพัฒนาร่างชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพฯ และการสร้าง ตรวจสอบ พัฒนา และหาคุณภาพของร่างชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพครู ฯ เครื่องมือประกอบการใช้ชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพโดยผสมผสานเทคโนโลยี เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้โดยใช้ศิลปะเป็นฐานที่ส่งเสริมความสามารถในการสร้างนวัตกรรมของนักเรียนระดับประถมศึกษา

**ขั้นตอนที่ 3 การวิจัย (Research : $R_2$) ทดลองใช้ (Implementation : I)** เป็นการทดลองใช้ชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพโดยผสมผสานเทคโนโลยีเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้โดยใช้ศิลปะเป็นฐานที่ส่งเสริมความสามารถในการสร้างสรรค์นวัตกรรมของนักเรียนระดับประถมศึกษาเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของการนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

**ขั้นตอนที่ 4 การพัฒนา (Development : $D_2$) ประเมินผล (Evaluation : E)** เป็นการประเมินประสิทธิผลของรูปแบบ ดังนี้ 1.รวบรวมข้อมูลจากการประเมินประสิทธิผลของชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ 2. ตรวจสอบ ปรับปรุง/แก้ไข ชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพฯ 3.รับรองชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพฯ โดยการนำรูปแบบไปขยายผล (Transportability)

**ผลการวิจัย**

1. รูปแบบ“ชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพโดยผสมผสานเทคโนโลยีเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้โดยใช้ศิลปะเป็นฐาน ที่ส่งเสริมความสามารถในการสร้างสรรค์นวัตกรรมของนักเรียนระดับประถมศึกษา” ที่พัฒนาขึ้นมีชื่อว่า IDEA Model มีองค์ประกอบของรูปแบบ 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) กระบวนการ ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ **ขั้นที่ 1 การสร้างแรงบันดาลใจ(Inspiration : I)** ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพฯ เข้าร่วมสร้างแรงบัลดาลใจโดยการอบรม และการจัดการความรู้ (Knowledge Management) จากผู้เชี่ยวชาญด้านชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพครูโดยผสมผสานเทคโนโลยี และการจัดการเรียนรู้โดยใช้ศิลปะเป็นฐานส่งเสริมความสามารถในการสร้างสรรค์นวัตกรรมของนักเรียนในระดับประถมศึกษา ผ่านการแลกเปลี่ยนข้อมูลทั้งทางสื่อสังคมออนไลน์ ผลิตภัณฑ์จาก Google (Google Form Google Drive Gmail) QR Code และinfographic เพื่อให้มีความรู้ ทักษะ และเจตคติที่ดีต่อชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพครู ครูสามารถเรียกดูข้อมูลได้จากทุกที่ทุกเวลา **ขั้นที่ 2 การกำหนดเป้าหมาย (Destination : D)** คือ ผู้บริหารสถานศึกษา อาจารย์นิเทศก์ ครู จัดทำโครงการพัฒนาชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพครู เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน จัดทำปฏิทินการดูแลให้คำปรึกษา กำหนดจุดหมายปลายทางของการดูแลให้คำปรึกษา ที่มีความชัดเจนและเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ โดยสรุป เป็น infographic , QR Code ส่งให้ครูผ่านสื่อสังคมออนไลน์ **ขั้นที่ 3 การเสริมสร้างพลังการสอน (Empowering : E)** เป็นขั้นที่ครูผู้สอนออกแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้ศิลปะเป็นฐาน และพัฒนาเครื่องมือในการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับหน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ และการให้คำแนะนำในการจัดการเรียนรู้ โดยผ่านการบูรณาการเทคโนโลยีในขั้นตอนของการให้คำปรึกษาแนะนำ และบันทึกวิดิทัศน์ในขณะที่มีการจัดการเรียนการสอนสั้นๆ **ขั้นที่ 4 การทบทวนและปรับปรุงพัฒนา (Action : A)** เป็นขั้นตอนของการทบทวนปฏิบัติสิ่งที่ได้เรียนรู้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ นำผลที่ได้มาศึกษาแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน และเผยแพร่ผลงานดังกล่าวโดยผ่านสื่อสังคมออนไลน์ให้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอน และพัฒนานวัตกรรมของนักเรียนต่อไป 4)เงื่อนไขสำคัญในการนำรูปแบบไปใช้ให้ประสบผลสำเร็จ ได้แก่ ผู้สอนมีการเรียนรู้หรือมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ศิลปะเป็นฐาน เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างความคิดสร้างสรรค์ให้กับผู้เรียน และผู้สอนสามารถใช้สื่อเทคโนโลยี เช่น สื่อสังคมออนไลน์ต่างๆ ในการแลกเปลี่ยนความรู้และสร้างชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ 5) การวัดและประเมินผล 6)ระบบสนับสนุน

2. ผลการประเมินประสิทธิผลของรูปแบบ พบว่า 1) ครูมีความรู้ความเข้าใจ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) ผู้รับการโค้ชมีพัฒนาการในการออกแบบการจัดการเรียนรู้สูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง 3) ผลการศึกษาความคิดเห็นของผู้เข้าร่วม“ชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพฯ” มีระดับความคิดเห็น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านองค์ประกอบของรูปแบบ 4) ผลการประเมินทักษะการสร้างนวัตกรรมของผู้เรียนที่เรียนกับอาจารย์ที่เข้าร่วมชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพฯ พบว่าโดยภาพรวม คะแนนเฉลี่ยประเมินความสามารถหลังเรียนครั้งที่ 1 –4 มีพัฒนาการสูงขึ้นตามลำดับ 5) ผู้เรียนมีความคิดเห็นต่อ“ชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพฯ” ในระดับเห็นด้วยมากด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการวัดและประเมินผล

**อภิปรายผลการวิจัย**

1. จากผลการพัฒนาและหาประสิทธิภาพของชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพโดยผสมผสานเทคโนโลยีเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้โดยใช้ศิลปะเป็นฐาน ที่ส่งเสริมความสามารถในการสร้างสรรค์นวัตกรรมของนักเรียนระดับประถมศึกษา (IDEA MODEL) ซึ่งผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญแล้วว่ารูปแบบมีคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างและเชิงเนื้อหา และมีประสิทธิภาพเหมาะสมที่จะนำไปใช้ได้ ทั้งนี้เนื่องมาจากชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพโดยผสมผสานเทคโนโลยีเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้โดยใช้ศิลปะเป็นฐานที่ส่งเสริมความสามารถในการสร้างสรรค์นวัตกรรมของนักเรียนระดับประถมศึกษา มีการดำเนินการตามขั้นตอนเชิงระบบ โดยนำผลการวิเคราะห์ข้อมูล ทั้งจากเอกสาร และการสัมภาษณ์ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีของนักการศึกษาหลายท่านที่กล่าวถึงชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) ว่าเป็นการรวมตัวเพื่อการเปลี่ยนแปลงใดๆ เพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนทั้งระบบโรงเรียน จึงจำเป็นต้องสร้างความเป็นชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) ที่สอดคล้องกับธรรมชาติทางวิชาชีพร่วมในโรงเรียน ย่อมมีความเป็นชุมชนที่สัมพันธ์กันอย่างแน่นแฟ้น (Senge, 1990) เป็นอำนาจที่สร้างพลังมวลชนเริ่มจากภาวะผู้นำร่วมของครูเพื่อขับเคลื่อนการ ปรับปรุงและพัฒนาสถานศึกษา (Fullan, 2005) รวมถึงชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เป็นนวัตกรรมการพัฒนาคุณภาพการศึกษาผ่านการพัฒนาศักยภาพผู้สอนและนำไปสู่การพัฒนาผู้เรียน เป็นความร่วมมือร่วมใจกันทางวิชาการของผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษาที่มีเป้าหมายเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ร่วมมือกันช่วยเหลือ สนับสนุน และส่งเสริมซึ่งกันและกัน ทำให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (วิชัย วงษ์ใหญ่ และมารุต พัฒผล, 2562 : 11) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วทัญญู ขลิบเงิน (2556) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาแบบจำลองการดูแลให้คำปรึกษาผสมผสานเทคโนโลยีสื่อสังคมเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะความเป็นครูสำหรับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ซึ่งผลการใช้รูปแบบดังกล่าวพบว่า อาจารย์นิเทศก์ ครูพี่เลี้ยง มีความรู้ ความเข้าใจ และความสามารถในการดูแลให้คำปรึกษา ในระดับมาก นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู มีคุณลักษณะความเป็นครูในระดับสูง อาจารย์นิเทศก์ ครูพี่เลี้ยงและนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู มีความพึงพอใจต่อแบบจำลองระดับมาก สมาพร มณีอ่อน (2559) พัฒนารูปแบบการพัฒนาวิชาชีพโดยผสมผสานเครือข่ายสังคม มีชื่อว่า “ADIAR Model” มินตรา ลายสนิทเสรีกุล (2557) ศึกษา เกี่ยวกับ กลยุทธ์การบริหารโรงเรียนสู่การเป็นชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ ปองทิพย์ เทพอารีย์ (2557) ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบชุมชนการเรียนรู้เชิงวิชาชีพสำหรับครูประถมศึกษา วรลักษณ์ ชูกำเนิดและคณะ(2557) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง รูปแบบชุมชมการเรียนรู้วิชาชีพครูสู่การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 งานวิจัยดังกล่าวมีหลักการ แนวคิดและการดำเนินงานอย่างชัดเจน เช่นเดียวกันกับรูปแบบชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพโดยผสมผสานเทคโนโลยีเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้โดยใช้ศิลปะเป็นฐาน ที่ส่งเสริมความสามารถในการสร้างสรรค์นวัตกรรมของนักเรียนระดับประถมศึกษา (IDEA MODEL)

2. จากผลการประเมินประสิทธิผลของ “ชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพโดยผสมผสานเทคโนโลยีเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะ การจัดการเรียนรู้โดยใช้ศิลปะเป็นฐานที่ส่งเสริมความสามารถในการสร้างสรรค์นวัตกรรมของนักเรียนระดับประถมศึกษา” มีผลการวิจัย ดังนี้

2.1 ผลการถอดบทเรียนความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ศิลปะเป็นฐาน และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพครูหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า รูปแบบชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพโดยผสมผสานเทคโนโลยีเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้โดยใช้ศิลปะเป็นฐานที่ส่งเสริมความสามารถในการสร้างสรรค์นวัตกรรมของนักเรียนระดับประถมศึกษา (IDEA MODEL) ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นนั้น ในขั้นที่ 1 การสร้างแรงบันดาลใจ (Inspiration : I) มีการให้ความรู้ครูทั้งในรูปแบบของการอบรม การจัดการความรู้ (Knowledge Management) การแลกเปลี่ยนความรู้ เพื่อให้มีความรู้ ทักษะ และเจตคติที่ดีต่อชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพครูโดยผสมผสานเทคโนโลยีและการจัดการเรียนรู้โดยใช้ศิลปะ เป็นฐานส่งเสริมความสามารถในการสร้างสรรค์นวัตกรรมของนักเรียนในระดับประถมศึกษา เป็นการเตรียมความพร้อมในการให้ความรู้ สร้างความเข้าใจ ให้เกิดความชัดเจน ทั้งนี้เพื่อให้ผู้สอนเห็นมุมมองใหม่ๆ ในการจัดการเรียนรู้ รวมไปถึงการเห็นตัวอย่างในการจัดการเรียนรู้ที่จะให้ผู้สอนนำไปพัฒนาตนเองได้อย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ นอกจากนั้นมีการสรุปความรู้ รวมถึงการร่วมกันพัฒนาขั้นตอนในการจัดการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องแนวคิดของ Sue (2011) การทำความเข้าใจกับการนำเทคโนโลยีมาผสมผสานกับชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ จึงเป็นประโยชน์อีกประการหนึ่งของเทคโนโลยี อันจะก่อให้เกิดการพัฒนาชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพครูนอกจากนั้น นอกจากนั้นชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพครู (Professional Learning Community: PLC) (Thompson, Gregg and Niska,2004) ส่งผลให้ครูลดความรู้สึกโดดเดี่ยวในงานสอน มีความผูกพันต่อพันธกิจ และเป้าหมาย มีความกระตือรือร้น เข้าใจเนื้อหาสาระ อีกทั้งได้ปฏิบัติตามกระบวนการมากขึ้น จึงทำให้ปรากฏผลได้ชัดเจน ดังที่ วิจารณ์ พาณิช (2555)กล่าวว่าบทบาทของครูในชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพครูต้องเปลี่ยนแปลง และการจัดการศึกษาจะต้องเปลี่ยน มีงานวิจัยที่แสดงถึงผลการวิจัยของชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพครู สามารถช่วยส่งเสริมสมรรถนะการสอนของครูได้ และช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ รวมทั้งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้สูงขึ้น(Annenberg Institute for School Reform,2013) เนื่องจากชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพครูทำให้เข้าใจกระบวนการสอดคล้องกับงานวิจัยของ Heather (2016) ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง การสร้างชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพให้กับครูมือใหม่ ผลจากการวิจัยนี้ พบว่า 1.นำกระบวนการขั้นตอนในชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพของ DuFour, & Eaker (2008) มาใช้ผู้เข้าร่วม PLC มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันเกิดชุมชนกาเรียนรู้วิชาชีพ 2.เกิดความร่วมมือที่ดีต่อกันในชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพ 3. เกิดการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างนักศึกษาฝึกสอนและครูพี่เลี้ยง

2.2 ศึกษาพัฒนาการของอาจารย์ในการจัดการเรียนรู้โดยใช้ศิลปะเป็นฐานที่ส่งเสริมความสามารถในการสร้างสรรค์นวัตกรรม โดยใช้แบบประเมินสมรรถนะการจัดการเรียนรู้โดยใช้ศิลปะเป็นฐาน โดยการโค้ชโดยผู้เชี่ยวชาญ (Expert Coaching) และการโค้ชแบบเพื่อนร่วมวิชาชีพ (Peer Coaching) ผู้รับการโค้ชมีพัฒนาการในการออกแบบการจัดการเรียนรู้สูงขึ้น มีส่วนช่วยในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน โดยผู้โค้ชจะคอยชี้แนะแนะนำ ให้ข้อคิดและกำลังใจในการพัฒนางานสอนอย่างต่อเนื่อง รวมถึงมีการถอดบทเรียนและบันทึกสะท้อนผลเมื่อดำเนินการจัดการเรียนการสอนแล้วเรียบร้อยเพื่อนำผลที่ได้ ไปพัฒนาต่อไป เป็นสิ่งสำคัญในการช่วยสนับสนุนได้อย่างมีประสิทธิภาพมากสอดคล้องกับแนวคิดของ Martin, 2011, Hord, Roussin & Sommers, 2010, Annenberg Institute for School Reform, 2013, Richard DuFour, 2007 กล่าวไว้ 5 ประการ คือ 1) การมีบรรทัดฐานและค่านิยมร่วมกัน ซึ่งเป็นหลักการพื้นฐานสำคัญ เนื่องจากการมีพันธกิจที่ชัดเจนร่วมกันจะ

เป็นพื้นฐานที่สำคัญสำหรับการพัฒนาเป็นชุมชนการเรียนรู้ 2) การร่วมกันรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของนักเรียน ผลการเรียนรู้ที่ต้องการให้เกิดขึ้นในตัวนักเรียนนั้นย่อมต้องอาศัยแนวทางและกลยุทธ์ที่หลากหลาย โดยอยู่บนฐานความเชื่อที่ว่านักเรียนทุกคนสามารถเรียนรู้ได้ 3) การสืบสอบเพื่อสะท้อนผลเชิงวิชาชีพการพูดคุยสนทนากันระหว่างสมาชิกในชุมชนการเรียนรู้ 4) การร่วมมือรวมพลัง เป็นการร่วมมือรวมพลังของครูในภาพรวมทั้งหมดของโรงเรียนดำเนินกิจกรรมเพื่อมุ่งไปสู่ความสำเร็จภายใต้เป้าหมายเดียวกัน 5) การสนับสนุนการจัดลำดับโครงสร้างและความสัมพันธ์ของบุคลากร วิพากษ์วิจารณ์และสะท้อนการ ปฏิบัติงาน รวมทั้งการสอนของเพื่อนร่วมงานและของชุมชนการเรียนรู้เพื่อมุ่งเน้นกระบวนการเรียนรู้ ที่จะเกิดขึ้นในชุมชนและส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ที่จะเกิดขึ้นในตัวผู้เรียนจะช่วยสนับสนุนให้เกิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพได้อย่างสมบูรณ์

2.3 ผลการศึกษาความคิดเห็นของผู้เข้าร่วม“ชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพโดยผสมผสานเทคโนโลยีเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้โดยใช้ศิลปะเป็นฐานที่ส่งเสริมความสามารถในการสร้างสรรค์นวัตกรรมของนักเรียนระดับประถมศึกษา” มีระดับความคิดเห็น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านองค์ประกอบของรูปแบบ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่ารูปแบบของชุมชนการเรียนรู้ฯ (IDEA MODEL) ผ่านกระบวนการพัฒนาอย่างเป็นระบบ ทั้งการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ สอดคล้องกับแนวคิดของ Murphy and Dale (2005) ยังได้เสนอแนวทางสำคัญที่ควรใช้เพื่อให้ครูเกิดการรวมกลุ่มและเกิดการทำงานแบบร่วมมือรวมพลังซึ่งจะทำให้ในโรงเรียนเกิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพขึ้น โดยการสร้างกลุ่มหรือทีม ได้แก่ กลุ่มคณะกรรมการ (Committees) เป็นการรวมกลุ่มของสมาชิกในโรงเรียนตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป โดยสมัครใจมีงานที่ได้รับมอบหมายเป็นจุดเน้นในการสืบสอบหาแนวทางในการแก้ปัญหาและพัฒนาเพื่อนำไปทดลองใช้กลุ่มวิพากษ์ (Critical Friends Group) เป็นการรวมกลุ่มของครูผู้สอนที่มีความสนใจนอกจากนั้นยังกล่าวได้อีกว่าชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพครู ขับเคลื่อนอย่างต่อเนื่อง จึงทำให้ประสบผลสำเร็จ

2.4 ผลการประเมินทักษะการสร้างนวัตกรรมของผู้เรียน พบว่าโดยภาพรวม คะแนนเฉลี่ยประเมินความสามารถหลังเรียนครั้งที่ 1 – 4 มีพัฒนาการสูงขึ้นตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า นักเรียนได้รับการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบที่เกิดจากการพัฒนาระหว่างการใช้รูปแบบชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพโดยผสมผสานเทคโนโลยีเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้โดยใช้ศิลปะเป็นฐาน ที่ส่งเสริมความสามารถในการสร้างสรรค์นวัตกรรมของนักเรียนระดับประถมศึกษา สอดคล้องกับแนวคิดของ ศิริกาญจน์ โกสุมภ์ และดารณี คำวัจนัง (2540: 78) กล่าวถึง การส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ ความคิดสร้างสรรค์เป็นคุณสมบัติที่มีอยู่แล้วในตัวนักเรียนทุกคนครูสามารถส่งเสริมให้พัฒนาขึ้น ทั้งทางตรงและทางอ้อม ทางตรง ได้แก่ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการฝึกอบรม สำหรับทางอ้อมนั้นได้แก่ การจัดบรรยากาศ สิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียน ภายในห้องเรียน ให้ส่งเสริมความเป็นอิสระ เสริมการเรียนรู้ อุษณีย์ โพธิ์สุข (2544: 33) ได้กล่าวถึง การส่งเสริมการศึกษาเชิงสร้างสรรค์ของผู้เรียนว่าสามารถทำได้ทั้งทางตรงและทางอ้อม ในทางตรงโดยการสอน ฝึกฝนและอบรม ทางอ้อมโดยการสร้างบรรยากาศ และการจัดสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมการเป็นอิสระในการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์ไม่สามารถบังคับให้เกิดขึ้นได้แต่สามารถทำให้เกิดขึ้นได้ นอกจากนั้นในกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์นั้น วิชัย วงษ์ใหญ่ และมารุต พัฒผล (2561 : 17) กล่าวว่า ผู้สอนจะต้องมีความรู้และความสามารถที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะการสร้างสรรค์และนวัตกรรม ได้แก่ มีความรู้เกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้

ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ การสะท้อนผล (reflective practice) การปรับวิธีการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับบริบทต่างๆ

2.5 ผู้เรียนมีความคิดเห็นต่อ“ชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพฯ”ในระดับเห็นด้วยมากด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการวัดและประเมินผล ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ในการจัดการเรียนรู้โดยใช้ศิลปะเป็นฐานมีการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ ในการจัดการสอน ที่ได้รับการพัฒนาขึ้นจากการเข้าร่วมชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพฯ เป็นส่วนที่ทำให้นักเรียนเกิดความสนใจในการจัดการเรียนการสอน นักเรียนได้พัฒนาตนเองอย่างเต็มที่ รวมถึงการได้ลงมือปฏิบัติจริงส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบสอดคล้องกับ แนวคิดของ วิชัย วงษ์ใหญ่และมารุต พัฒผล(2558 : 31 – 39) กล่าวถึงการประเมินผลการเรียนรู้ที่เสริมสร้างทักษะการ สร้างสรรค์และนวัตกรรม มีลักษณะ 3 ประการ ได้แก่ 1) การประเมินเพื่อการเรียนรู้ (Assessment for learning) 2)การประเมินขณะเรียนรู้ (Assessment as learning) 3) การประเมินผลการเรียนรู้ (Assessment of learning) วิชัย วงษ์ใหญ่และมารุต พัฒผล (2561 : 39) กล่าวว่า การประเมินผลการเรียนรู้ที่เสริมสร้างทักษะการสร้างสรรค์และนวัตกรรมใช้หลักการประเมินตามสภาพจริง 4 ประการ ได้แก่1. ใช้ผู้ประเมินหลายๆ ฝ่าย เช่น ผู้สอน ผู้เรียน เพื่อน และผู้เกี่ยวข้อง 2. ใช้วิธีการประเมินอย่างหลากหลาย เช่น การสังเกต การสอบถาม การตรวจผลงาน 3. ประเมินหลายๆ ครั้ง ตลอดช่วงเวลาการเรียนรู้ ได้แก่ ก่อนเรียน ระหว่างเรียน หลังเรียน และติดตามผล และ 4. สะท้อนผลการประเมินไปสู่การปรับปรุง และพัฒนาผู้เรียนและการจัดการเรียนรู้

**ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป**

1. ควรมีการพัฒนา ชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพครูในการจัดการเรียนการสอนรูปแบบอื่นๆ และพัฒนาทักษะในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง ในระยะยาวและเก็บข้อมูลแบบอนุกรมเวลา (Time Series) โดยอาจจะมีการเพิ่มเติมทักษะอื่นๆ ที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 และศึกษาพัฒนาการไปพร้อมๆกัน
2. ควรนำรูปแบบชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพครู ไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาสมรรถนะครูด้านอื่นๆ อาทิ ด้านงานวิจัยในชั้นเรียน ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการผลิตสื่อและนวัตกรรม เป็นต้น

**References**

Annenberg Institute for School Reform. (2013). **Professional Learning Communities: Professional Development Strategies That Improve Instruction**. [Online]. Available from: http://www. annenberginstitute.org/pdf/proflearning.pdf. [2013, May 2].

DuFour, R. (2007). **Professional Learning Communities: A Bandwagon, an Idea Worth Considering, or Our Best Hope for High Levels of Learning?**. Middle School Journal (J1), 39(1), 4-8.

Hord, S. M., Roussin, J. L., & Sommers, W. A. (2009). **Guiding professional learning communities: Inspiration, challenge, surprise, and meaning**. Corwin Press. (http://km.bus.ubu.ac.th/?p=1845)

Khlib-ngoen,W.(2015).rūp kānphatthanā bæ̀pčhamlǭng kāndūlæ̀ hai kham pruksāphasomphasān theknōlōyī sư̄ sangkhom phư̄a songsœ̄m khunnalaksana khwāmpen khrū samrap naksuksā fuk prasopkān wichāchīp khrū .[ The development of a mentoring social media technology blended model for pre-service teachers professional experience practices]. **Veridian E-Journal,**Silpakorn University Vol7 No.1 (January-June) : Page 163– 176.

Kosum,S.(1999). “kānmī sūanrūam khǭng chumchon læ rōngrīan phư̄a kānčhatkān suksākhan phư̄nthān .[ Alternative : Community and school participation for basic education organization]. Doctor of Philosophy Program in Development Education Faculty of Education Graduate School, Srinakharinwirot University.

Laowreandee,W.(2009).kān nithēt kānsǭn. [supervision] Nakhon Pathom: Department of Curriculum and Teaching Method.EducationFaculty Silpakorn University.

Martin M. (2011). Professional Learning Communities. In Contemporary Issues in Learning and Teaching, pp.142-152. London: SAGE Publications Ltd.

Robin Rooney. (2004). **Arts-Based Teaching and Learning** .Westat Rockville,Marryland.

Rodpuang,J& others (2017) . kānphatthanā rūpbæp chumchon hæng kān rīanrū chœ̄ng wichāchīp phūa sœ̄msāng thaksa kānčhatkān rīanrū kān khit yāng pen rabop læ kānsāng san nawattakam khǭng naksuksā wichāchīp khrū. [Development of a Professional Learning Community Model to Enhance The Skills of Learning Management, Systems Thinking and Creative Innovation of Student Teachers] Veridian E-Journal University. Vol10 No.1 (January-April ) : Page 281– 296.

Senge, M.(1990)The Fifth Discipline **: The Art and Practice of the Learning Organization**. New York : Doubleday.

Sue Z. Beers. (2011). Teaching 21st Century Skills : an ASCD action tool. United States of America.

Surayothin,J.(2011).“phon khǭng kānčhat kitčhakam kān rīanrū rūam kan thāng ‘intœ̄net dūai kān khīan sathǭn khit phān sū̄ sangkhom ‘ǭnlai thī mī tǭ thaksa thāng sangkhom khǭng nakrīan matthayommasuksā tǭn plāi”.[The effect of collaborative learning activities provision via internet by using reflective writing through social media on social skills of high school students]. Master of Education Department of Educational Technology Graduate School Silpakorn University.

Valleri Bond (2015).**Using Online Professional Learning Communities to Encourage Dialogue in University/College Mathematics**. International Journal for Technology in Mathematics Education is the property of Research Information Ltd.

Wiwathamongkon, K.(2018) rūpbæp kānphatthanā khrū dōi chai krabūankān chumchon kān rīanrū thāng wichāchīp phūa songsœ̄m khwāmsāmāt čhatkān rīanrū tām næo sa tem suksā nai radap kānsuksā naphū̄n thān. .[Model of developing teachers by using the process of Professional Learning Community (PLC) in promoting learning management abilities based on the STEM education approach at the basic education level.]Veridian E-Journal,Silpakorn University,Vol 11 No.3 :(September – December) : Page 92– 114.

Wongyai, W.,&Patphol,M. (2019).kān khōt phūa phatthanā sakkayaphāp phū rīan .[ Coaching to develop learners' potential]Bangkok: Charan Sanitwong Printing.

Wongyai, W.,&Patphol,M.(2017).krabūankān khōt phūa sœ̄msāng thaksa kānsāng san læ nawattakam.[ Coaching process to enhance creative and innovative skills.]Bangkok: Charan Sanitwong Printing.

Wongyai,W.,&Patphol,M. (2018).kānphatthanā khunnaphāp kānčhatkān rīanrū tāmnæokhit chumchon kān rīanrū thāng wichāchīp .[Development of quality of learning management according to the concept of professional learning community]Bangkok: Charan Sanitwong Printing.